

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO

ĮSTATYMAS

2000 m. gruodžio 21 d. Nr. IX-110
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nurodo asmenis, draudžiamus ligos ir motinystės socialiniu draudimu, nustato teisę į šio draudimo pašalpas, jų skyrimo, apskaičiavimo bei mokėjimo sąlygas.

2 straipsnis. Ligos ir motinystės socialinis draudimas

Ligos ir motinystės socialinis draudimas įstatymų nustatytais atvejais kompensuoja šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl jų pačių arba šeimos narių ligos, taip pat dėl motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) dalį prarastų ar dėl dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje negautų darbo pajamų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apdraustasis asmuo** – fizinis asmuo, kuris pats moka ir už jį mokamos arba pagal įstatymus turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. **Apdraustojo asmens draudžiamosios pajamos** – visos asmens pajamos, nuo kurių buvo mokamos arba turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos ligos ir motinystės socialiniam draudimui, šio įstatymo nustatytos ir apdraustajam priskaičiuotos ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpos, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos pašalpos, mokamos vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, taip pat priskaičiuotos nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu.

3. **Kompensuojamasis uždarbis** – apdraustojo asmens draudžiamųjų pajamų suma, pagal kurią apskaičiuojamos ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpos.

4. **Ligos ir motinystės socialinio draudimo stažas** – laikotarpiai, per kuriuos mokamos arba pagal įstatymus turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos ligos ir motinystės socialiniam draudimui, taip pat per kuriuos apdraustasis asmuo gavo šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), pašalpas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos pašalpas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, nedarbo draudimo išmokas, mokamas vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu.

5. **Pašalpos gavėjas** – fizinis asmuo, kuris turi teisę gauti įstatymų nustatytas ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar motinystės (tėvystės) pašalpas.

6. **Šeimos narys** – sutuoktinis, vaikas (įvaikis), motina (tėvas), įmotė (įtėvis).

7. Einamųjų metų draudžiamosios pajamos – pajamos, apskaičiuotos pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos patvirtintą metodiką. Jų apskaičiavimo ir tvirtinimo tvarką nustato Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)

Nr. [IX-2540](#), 2004-11-04, *Žin.*, 2004, Nr. 171-6300 (2004-11-26)

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

Nr. [X-1400](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5655 (2007-12-29)

4 straipsnis. Asmenys, draudžiami ligos ir motinystės socialiniu draudimu

1. Ligos ir motinystės socialiniu draudimu privalomai draudžiami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys.

2. Ligos ir motinystės socialiniu draudimu privalomai nedraudžiami asmenys turi teisę šios rūšies draudimu draustis savanoriškai Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-1400](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5655 (2007-12-29)

5 straipsnis. Ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos

1. Pagal šį įstatymą skiriamos ir mokamos ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpos.

2. Ligos pašalpos skiriamos turintiems teisę jas gauti asmenims šiais atvejais:

1) apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl ligos arba traumos ir dėl to praradusiems darbo pajamų, išskyrus Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo numatytus ligos pašalpos skyrimo ir mokėjimo atvejus;

2) sergantiems šeimos nariams slaugyti. Ši pašalpa skiriama, jeigu gydytojo nurodymu būtina slaugyti susirgusį apdraustojo asmens šeimos narį;

3) dėl užkrečiamųjų ligų protrūkių arba epidemijų nušalintiems nuo darbo;

4) apdraustiesiems asmenims, kurie gydosi sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas. Ši pašalpa skiriama apdraustiesiems asmenims už visą gydymosi tokioje įstaigoje laiką, taip pat vykimo į ją ir grįžimo iš jos laiką;

5) vaikų priežiūrai, jeigu vaikų įstaigose nustatytas infekcijų plitimą ribojantis režimas;

6) vaiko priežiūrai, jeigu asmuo, kuriam suteiktos nėštumo ir gimdymo atostogos ar atostogos vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai (toliau – vaiko priežiūros atostogos), dėl savo ligos ar traumos negali šio vaiko prižiūrėti;

2 dalis papildoma 7 punktu nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

7) apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu.

3. Motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims šiais atvejais:

1) motinystės – moterims nėštumo ir gimdymo atostogų metu;

2) tėvystės – apdraustajam asmeniui tėvystės atostogų metu, kol vaikui sueis vienas mėnuo;

3) motinystės (tėvystės) – apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogų metu, kol vaikui sueis dveji metai.

4. Profesinės reabilitacijos pašalpos skiriamos ir mokamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NDNT) nustatė profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, jeigu šie asmenys dalyvauja profesinės reabilitacijos programoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)
Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)
Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)
Nr. [X-1672](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3178 (2008-07-17)

6 straipsnis. Kompensuojamasis uždarbis

1. Kompensuojamasis uždarbis, pagal kurį nustatomas ligos ir profesinės reabilitacijos pašalpų dydis, yra apskaičiuojamas pagal apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas užpraeitą kalendorinį ketvirtį, buvusį prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo ar profesinės reabilitacijos programos pradžios mėnesį.

2. Kompensuojamasis uždarbis, pagal kurį nustatomas motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpų dydis, yra apskaičiuojamas pagal apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas užpraeitą kalendorinį ketvirtį, buvusį prieš nėštumo ir gimdymo, tėvystės arba vaiko priežiūros atostogų pradžios mėnesį. Nuo 2009 m. sausio 1 d. kompensuojamasis uždarbis, pagal kurį nustatomas motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpų dydis, yra apskaičiuojamas pagal apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas šešis iš eilės mėnesius, praėjusius iki užpraeito kalendorinio ketvirčio pabaigos nuo nėštumo ir gimdymo, tėvystės arba vaiko priežiūros atostogų pradžios mėnesio.

3. Jeigu visą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį arba jo dalį apdraustasis buvo nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros, kol jam sueis treji metai, atostogose, jo prašymu nauja motinystės, tėvystės ar motinystės (tėvystės) pašalpa gali būti apskaičiuota iš kompensuojamojo uždarbio, pagal kurį buvo apskaičiuota ankstesnė (pirmesnė) motinystės, tėvystės ar motinystės (tėvystės) pašalpa.

4. Jeigu vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis ligos pašalpai apskaičiuoti yra mažesnis už nedarbingumo atsiradimo mėnesį galiojusių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ketvirtadalį, ši pašalpa skaičiuojama taikant pastarąjį dydį. Jeigu vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpai apskaičiuoti yra mažesnis už nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų pradžios mėnesį galiojusių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalį, šios pašalpos skaičiuojamos taikant pastarąjį dydį. Jeigu profesinės reabilitacijos pašalpos gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis yra mažesnis už profesinės reabilitacijos programos pradžios mėnesį galiojusių dviejų valstybinių socialinio draudimo bazinių pensijų sumą, profesinės reabilitacijos pašalpa skaičiuojama pagal pastarąjį dydį.

5. Vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis pašalpoms apskaičiuoti negali viršyti teisės į atitinkamą pašalpą atsiradimo mėnesį galiojusių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų penkių dydžių sumos.

6. Vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis pašalpoms apskaičiuoti apskaičiuojamas Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)
Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)
Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)
Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)
Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

7 straipsnis. Pašalpos mokėjimas mirus asmeniui, turėjusiam teisę ją gauti

1. Ligos, profesinės reabilitacijos ir motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpų sumos, kurios priklausė apdraustajam ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusiojo asmens turtas, kai jie pateikia paveldėjimo teisės liudijimą.

2. Neteko galios nuo 2006 m. liepos 1 d.

3. Neteko galios nuo 2005 m. liepos 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)
Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

ANTRASIS SKIRSNIS LIGOS PAŠALPA

8 straipsnis. Teisė gauti ligos pašalpą

1. Teisę gauti ligos pašalpą šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais turi šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje išvardyti apdraustieji asmenys, jeigu jie:

1) tampa laikinai nedarbingi ir dėl to praranda darbo pajamų, taip pat jeigu tuo laikotarpiu jie negauna ligos pašalpos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą;

2) prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo dieną turi ne trumpesnę kaip 3 mėnesių per paskutinius 12 mėnesių arba ne trumpesnę kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse.

2. Ligos pašalpą turi teisę gauti ir apdraustieji asmenys iki 26 metų, jeigu jie iki laikinojo nedarbingumo pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais mokėsi nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, profesinių, bendrojo lavinimo mokyklų dieniniuose skyriuose ir pertrauka nuo mokslo pabaigos (pagal mokslo baigimą įrodantį dokumentą), kol jie tapo apdraustaisiais asmenimis, neviršija 3 mėnesių.

3. Ligos pašalpą taip pat turi teisę gauti apdraustieji, jeigu jie iki laikinojo nedarbingumo pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais buvo draudžiami kaip asmenys, išvardyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte, ir pertrauka nuo jų statuso pasikeitimo neviršija 3 mėnesių.

4. Ligos pašalpa skiriama, jeigu teisę ją gauti atsirado darbo laikotarpiu, įskaitant bandomąjį laikotarpį ir atleidimo iš darbo dieną.

5. Pagrindas skirti ligos pašalpą yra nedarbingumo pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų patvirtintas Nedarbingumo pažymėjimų bei nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų davimo taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

9 straipsnis. Ligos pašalpos dėl apdraustojo asmens ligos arba traumos mokėjimo trukmė

1. Apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingais šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3, 4 punktuose nurodytais atvejais, ligos pašalpą 2 pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas moka darbdavys. Ligos pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradeda mokėti nuo 3 nedarbingumo dienos ir mokama iki darbingumo atgavimo dienos ar darbingumo lygio nustatymo dienos. Tuo atveju, kai asmenims NDNT nustato profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, ligos pašalpa mokama iki pirmos dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos.

2. Apdraustiesiems asmenims, gaunantiems valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, ligos pašalpa šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytais atvejais iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradeda mokėti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir mokama ne ilgiau kaip 90 kalendorinių dienų per kalendorinius metus.

3. Apdraustiesiems asmenims, kurie savanoriškai gydosi nuo alkoholizmo, narkomanijos ar toksikomanijos specializuotuose stacionaruose, ligos pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradeda mokėti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir mokama ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų vieną kartą per kalendorinius metus.

Straipsnis papildomas 4 dalimi nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

4. Apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, ligos pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradeda mokėti pirmą nedarbingumo dieną ir mokama iki darbingumo atgavimo dienos ar darbingumo lygio nustatymo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-1672](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3178 (2008-07-17)

10 straipsnis. Ligos pašalpos sergančiam šeimos nariui slaugyti arba vaikui prižiūrėti mokėjimo trukmė

1. Kai apdraustasis asmuo slaugo sergantį šeimos narį, pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmosios slaugymo dienos ir mokama ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas.

2. Turinčiam teisę gauti ligos pašalpą šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka šeimos nariui, globėjui, slaugančiam sergantį iki keturiolikos metų vaiką, arba motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), prižiūrinčiam vaiką, kurio priežiūrai suteiktos nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogos kitam asmeniui, kuris dėl savo ligos ar traumos negali šio vaiko prižiūrėti, pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmos vaiko slaugymo ar priežiūros dienos ir mokama ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų.

3. Turinčiam teisę gauti ligos pašalpą šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka šeimos nariui ar globėjui, slaugančiam stacionare sergantį iki septynerių metų vaiką, taip pat šeimos nariui, globėjui ar rūpintojui, slaugančiam stacionare ar medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo įstaigoje vaiką iki aštuoniolikos metų, sergantį sunkiomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrai, pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmosios slaugymo dienos ir mokama visą reikalingą slaugymo laikotarpį, bet ne ilgiau kaip 120 dienų per kalendorinius metus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

11 straipsnis. Ligos pašalpos užkrečiamųjų ligų protrūkių arba jų epidemijų metu mokėjimo trukmė

1. Kai teisės aktų nustatyta tvarka ypač pavojingų arba nežinomos kilmės užkrečiamųjų ligų protrūkių arba epidemijų židiniuose nustatomas karantino režimas, ligos pašalpa dėl šios priežasties nušalintiems nuo darbo apdraustiesiems asmenims mokama šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka visą nušalinimo nuo darbo laikotarpį iki karantino atšaukimo.

2. Apdraustiesiems asmenims, gaunantiems valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, ligos pašalpa šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte numatytais atvejais iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

3. Užkrečiamųjų ligų protrūkių arba epidemijų metu, kai apdraustasis asmuo nuo darbo laikinai nušalinamas kaip užkrečiamosios ligos sukėlėjo nešiotojas ir negalima jo perkelti į kitą darbą, ligos pašalpa apskaičiuojama pagal kompensuojamąjį uždarbį, gautą tik toje darbovietėje, kurioje apdraustasis asmuo nušalintas nuo darbo, ir mokama šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

4. Kai teisės aktų nustatyta tvarka vaikų įstaigose nustatomas infekcijų plitimą ribojantis režimas ir dėl to atsirado būtinybė prižiūrėti vaiką, ligos pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

12 straipsnis. Ligos pašalpos asmenims, kurie gydosi sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas, mokėjimo trukmė

1. Apdraustajam asmeniui, kuris gydosi sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas, pašalpa mokama 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka už visą gydymosi joje laiką, tai pat vykimo į šią įstaigą ir grįžimo iš jos laiką.

2. Apdraustiesiems asmenims, gaunantiems valstybinio socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, ligos pašalpa šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 4 punkte numatytais atvejais iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

13 straipsnis. Ligos pašalpos mokėjimas atostogų metu

1. Jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas dėl ligos arba traumos atsirado to asmens mokamų kasmetinių atostogų metu arba šių atostogų metu apdraustasis asmuo gydosi sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas, ligos pašalpa mokama šio įstatymo 9 ir 12 straipsniuose nustatyta tvarka.

2. Jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas dėl šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių atsirado to asmens nemokamų atostogų metu arba jeigu apdraustasis asmuo nušalintas nuo darbo be teisės gauti darbo užmokestį, ligos pašalpa pradedama mokėti šio įstatymo 9–12 straipsniuose nustatyta tvarka nuo tos dienos, kurią apdraustasis asmuo turėjo pradėti dirbti. Tokia pat tvarka pašalpa mokama, jeigu apdraustasis asmuo nušalinamas nuo darbo ligos metu.

14 straipsnis. Ligos pašalpos dydis

1. Ligos pašalpa, kurią moka darbdavys 2 pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, negali būti mažesnė negu 80 procentų ir ne didesnė kaip 100 procentų pašalpos gavėjo vidutinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto Vyriausybės nustatyta tvarka.

2 dalies redakcija iki 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

2. Ligos pašalpa, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, lygi 85 procentams pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio. Ši pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė už nedarbingumo atsiradimo mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ketvirtadalį.

2 dalies redakcija nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

2. Ligos pašalpa, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, lygi 85 procentams pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.

3 dalies redakcija iki 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

3. Ligos pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnis papildomas naujomis 3 ir 4 dalimis, buvusi 3 dalis laikoma 5 dalimi nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.:

3. Ligos pašalpa, tapus laikinai nedarbingam dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, mokama 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.

4. Ligos pašalpa, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, per mėnesį negali būti mažesnė už nedarbingumo atsiradimo mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ketvirtadalį.

5. Ligos pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, Žin., 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)

Nr. [X-1672](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3178 (2008-07-17)

15 straipsnis. Sąlygos, kuriomis ligos pašalpa nemokama

1. Ligos pašalpa nemokama, jeigu kompetentingos institucijos nustato, kad:

1) apdraustasis asmuo tapo laikinai nedarbingas dėl traumos, kurią gavo darydamas nusikalstamą veiką;

2) apdraustasis asmuo sužalojo savo sveikatą arba apsimetė sergančiu;

3) apdraustasis asmuo tapo nedarbingas dėl neblaivumo (girtumo) ar dėl piktnaudžiavimo psichiką veikiančiomis medžiagomis.

2. Asmenims, pažeidusiems gydytojo nustatytą gydymo ir slaugos režimą, paskirtu laiku be pateisinamos priežasties neatvykusiems pas gydytoją arba, kaip teisės aktų nustatyta, pasitikrinti darbingumo, ligos pašalpa gali būti neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1419](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1664 (2003-04-24)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

TREČIASIS SKIRSNIS

MOTINYSTĖS, TĖVYSTĖS IR MOTINYSTĖS (TĖVYSTĖS) PAŠALPOS

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

16 straipsnis. Teisė gauti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu

1. Teisę gauti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu turi pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį apdrausti asmenys, kuriems suteiktos nėštumo ir gimdymo atostogos, jeigu jie iki pirmosios nėštumo ir gimdymo atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 3 mėnesių per paskutinius 12 mėnesių arba ne trumpesnę kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytus atvejus.

2. Teisę gauti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu turi apdraustieji asmenys iki 26 metų, jeigu jie iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalyje nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais mokėsi nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, profesinių, bendrojo lavinimo mokyklų dieniniuose skyriuose ir pertrauka nuo mokslo pabaigos (pagal mokslo baigimą įrodantį dokumentą), kol jie tapo apdraustaisiais asmenimis, neviršija 3 mėnesių.

3. Teisę gauti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu taip pat turi apdraustieji, jeigu jie iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalyje nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais buvo draudžiami kaip asmenys, išvardyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte, ir pertrauka nuo statuso pasikeitimo neviršija 3 mėnesių.

4. Moteriai, atleisti iš darbo nėštumo metu arba nėštumo ir gimdymo atostogų metu dėl įmonės, įstaigos, organizacijos likvidavimo ar bankroto, taip pat dėl to, kad pasibaigė terminuotos darbo sutarties terminas arba Valstybės tarnybos įstatyme ir Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų asmenų paskyrimo į pareigas terminas ar įgaliojimų laikas, ir turinčiai šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą, motinystės pašalpa mokama šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Pagrindas skirti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu yra nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų patvirtintas Nedarbingumo pažymėjimų bei nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų davimo taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1248](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 124-5622 (2002-12-27)

Nr. [IX-1333](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 12-441 (2003-01-31)

Nr. [IX-2483](#), 2004-10-12, *Žin.*, 2004, Nr. 158-5755 (2004-10-30)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

17 straipsnis. Motinystės pašalpos nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokėjimo trukmė

1. Moterims, suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaičių, motinystės pašalpa mokama už 126 kalendorines dienas. Komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, pašalpa mokama papildomai už 14 kalendorinių dienų. Moterims, kurios iki gimdymo datos (suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaičių) nepasinaudojo teise į nėštumo ir gimdymo atostogas, motinystės pašalpa mokama už 56 kalendorines dienas po gimdymo.

2. Moterims, kurios iki gimdymo datos (suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaičių) nepasinaudojo teise į nėštumo ir gimdymo atostogas, komplikuoto gimdymo atveju ar kai gimė daugiau negu vienas vaikas, motinystės pašalpa mokama už 70 kalendorinių dienų po gimdymo.

3. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę, motinystės pašalpa mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo. Jeigu kūdikis gyvena 28 paras ir ilgiau, pašalpa mokama už 126

kalendorines dienas po gimdymo. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę negyvą vaiką, motinystės pašalpa mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo.

4. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę, komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, pašalpa papildomai mokama už 14 kalendorinių dienų.

5. Apdraustajam asmeniui, įvaikinusiam naujagimį ar paskirtam jo globėju, motinystės pašalpa mokama nuo įvaikinimo ar globos nustatymo dienos, kol kūdikiui sueis 70 dienų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1248](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 124-5622 (2002-12-27)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

18 straipsnis. Motinystės pašalpos nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu dydis

1. Motinystės pašalpa nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokama 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Ši pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė už nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalį. Jei gimė daugiau negu vienas vaikas, motinystės pašalpa didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių vaikų skaičių (gimus dvynukams – 2 kartus, gimus trynukams – 3 kartus ir t. t.).

2. Motinystės pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

18¹ straipsnis. Teisė gauti tėvystės pašalpą

1. Teisę gauti tėvystės pašalpą turi tėvas, kuris:

1) apdraustas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį;

2) įstatymų nustatyta tvarka išleistas tėvystės atostogų, kol vaikui sueis vienas mėnuo;

3) per paskutinius 24 mėnesius iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 7 mėnesių ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse;

4) pripažino tėvystę.

2. Teisę gauti tėvystės pašalpą tėvystės atostogų laikotarpiu turi apdraustieji asmenys iki 26 metų, jeigu jie iki tėvystės atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais mokėsi nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, profesinių, bendrojo lavinimo mokyklų dieniniuose skyriuose ir pertrauka nuo mokslo pabaigos (pagal mokslo baigimą įrodantį dokumentą), kol jie tapo apdraustaisiais, neviršija 3 mėnesių.

3. Teisę gauti tėvystės pašalpą, tėvystės atostogų laikotarpiu taip pat turi apdraustieji, jeigu jie iki tėvystės atostogų pradžios šio stažo neįgijo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais buvo draudžiami kaip asmenys, išvardyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte, ir pertrauka nuo statuso pasikeitimo neviršija 3 mėnesių.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

18⁽²⁾ straipsnis. Tėvystės pašalpos mokėjimo trukmė

Tėvystės pašalpa mokama tėvystės atostogų laikotarpiu nuo vaiko gimimo dienos iki tol, kol vaikui sueis vienas mėnuo.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

18³ straipsnis. Tėvystės pašalpos dydis

Tėvystės pašalpa mokama 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Ši pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė už tėvystės atostogų suteikimo mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalį. Pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

19 straipsnis. Teisė gauti motinystės (tėvystės) pašalpą

1. Teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą turi vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas, kuris:

1) apdraustas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 6 ir 7 dalyse;

2) įstatymų nustatyta tvarka išleistas vaiko priežiūros atostogų, išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį;

3) per paskutinius 24 mėnesius iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 7 mėnesių ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse.

2. Teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą turi apdraustieji asmenys iki 26 metų (vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas), jeigu jie iki vaiko priežiūros atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytuoju laikotarpiu mokėsi nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, profesinių, bendrojo lavinimo mokyklų dieniniuose skyriuose ir pertrauka nuo mokslo pabaigos (pagal mokslo baigimą įrodantį dokumentą), kol jie tapo apdraustaisiais, neviršija 3 mėnesių.

3. Teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą taip pat turi tie apdraustieji asmenys, kurie iki vaiko priežiūros atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais buvo draudžiami kaip asmenys, išvardyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte, ir pertrauka nuo jų statuso pasikeitimo neviršija 3 mėnesių.

4. Jeigu apdraustasis, gaunantis motinystės (tėvystės) pašalpą, įgyja teisę gauti motinystės arba motinystės (tėvystės) pašalpą dėl kito vaiko gimimo, jam mokamos abi šios pašalpos. Motinystės (tėvystės) pašalpos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos.

5. Asmeniui, neturinčiam teisės gauti motinystės (tėvystės) pašalpos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, mokama pašalpa pagal Išmokų vaikams įstatymą.

***6.** Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, įstatymų nustatyta tvarka išleistam vaiko priežiūros atostogų ir gaunančiam motinystės (tėvystės) pašalpą, atleistam iš darbo dėl įmonės, įstaigos, organizacijos likvidavimo ar bankroto, taip pat dėl to, kad pasibaigė terminuotos darbo sutarties terminas arba Valstybės tarnybos įstatyme ir Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų asmenų paskyrimo į pareigas terminas ar įgaliojimų laikas, motinystės (tėvystės) pašalpa mokama šio įstatymo 20 ir 21 straipsniuose nustatyta tvarka.

***7.** Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, turinčiam šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą arba atitinkančiam šio straipsnio 2 ar 3 dalių reikalavimus, atleistam iš darbo dėl įmonės, įstaigos, organizacijos likvidavimo ar bankroto, taip pat dėl to, kad pasibaigė terminuotos darbo sutarties terminas arba Valstybės tarnybos įstatyme ir Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme nurodytų asmenų paskyrimo į pareigas terminas ar įgaliojimų laikas, ir dėl to negavusiam vaiko priežiūros atostogų, motinystės (tėvystės) pašalpa mokama šio įstatymo 20 ir 21 straipsniuose nustatyta tvarka.

***Pastaba.** Vaiko priežiūros atostogose esantiems apdraustiesiems asmenims (nepaisant to, ar vaiko priežiūros atostogos tęsiamos, ar suteikiamos iš naujo) ir nurodytiems Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo **19 straipsnio 6 ir 7 dalyse asmenims**, kuriems motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpų mokėjimo laikas buvo pasibaigęs, nes vaikui (vaikams) suėjo vieni metai, **nuo 2008 m. sausio 1 d. šių pašalpų mokėjimas tęsiamas, jeigu vaikui (vaikams) dar nėra suėję dveji metai.**

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1333](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 12-441 (2003-01-31)

Nr. [IX-2483](#), 2004-10-12, *Žin.*, 2004, Nr. 158-5755 (2004-10-30)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)

Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

Nr. [X-1618](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 74-2864 (2008-06-30)

20 straipsnis. Motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimo trukmė

1. Motinystės (tėvystės) pašalpa mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos iki tol, kol vaikui sueis dveji metai.

2. Jeigu motina negavo motinystės pašalpos už nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpį, tai motinystės (tėvystės) pašalpa turintiems teisę ją gauti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo vaiko gimimo dienos.

3. Jeigu motinystės pašalpą už nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpį gavusi motina mirė, motinystės (tėvystės) pašalpa turintiems teisę ją gauti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriama nuo motinos mirties dienos.

4. Tėvystės atostogų metu tėvui, gaunančiam tėvystės pašalpą, motinystės (tėvystės) pašalpa nemokama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)

Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

21 straipsnis. Motinystės (tėvystės) pašalpos dydis

1. Motinystės (tėvystės) pašalpos dydis nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos, kol vaikui sueis vieni metai, yra 100 procentų, o kol vaikui sueis dveji metai, – 85 procentai pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Motinystės (tėvystės) pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė nei vaiko priežiūros atostogų pradžios mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalis.

3. Jeigu apdraustajam gimsta du ir daugiau vaikų ir jis yra šių vaikų priežiūros atostogose, motinystės (tėvystės) pašalpa (šio straipsnio 1 ir 2 dalyse) didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių vaikų skaičių (gimus dvynukams – 2 kartus, gimus trynukams – 3 kartus ir t.t.).

4. Jeigu apdraustasis, kuris buvo ar yra išleistas vaiko priežiūros atostogų, turi draudžiamųjų pajamų, kurių dydis mažesnis už motinystės (tėvystės) pašalpą (bendrą šių pašalpų sumą), jam mokamas šios pašalpos (bendros šių pašalpų sumos) ir jo atitinkamą mėnesį turėtų draudžiamųjų pajamų skirtumas Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

5. Motinystės (tėvystės) pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

6. Jeigu apdraustasis, esantis vaiko priežiūros atostogose, įsidarbina kitoje darbovietėje ir šioje darbovietėje jam suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, motinystės (tėvystės) pašalpa už šį laikotarpį iš naujo neskiriama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)

Nr. [IX-1975](#), 2004-01-27, *Žin.*, 2004, Nr. 25-750 (2004-02-14)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)

Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

Nr. [X-1618](#), 2008-06-17, *Žin.*, 2008, Nr. 74-2864 (2008-06-30)

Įstatymas papildomas nauju ketvirtuoju skirsniu nuo 2005 m. liepos 1 d.:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

KETVIRTASIS SKIRSNIS PROFESINĖS REABILITACIJOS PAŠALPA

21⁽¹⁾ straipsnis. Teisė gauti profesinės rehabilitacijos pašalpą

1. Teisę gauti profesinės rehabilitacijos pašalpą šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju turi šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje išvardyti apdraustieji asmenys, jeigu jie:

1) dalyvauja profesinės reabilitacijos programoje ir dėl to negauna darbo pajamų;
2) iki profesinės reabilitacijos programos pradžios turi ne trumpesnę kaip 3 mėnesių per paskutinius 12 mėnesių arba ne trumpesnę kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą.

2. Pagrindas skirti profesinės reabilitacijos pašalpą yra NDNT sprendimas dėl profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo ir profesinės reabilitacijos pažymėjimas, išduotas vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintomis Profesinės reabilitacijos pažymėjimų davimo taisyklėmis.

21⁽²⁾ straipsnis. Profesinės reabilitacijos pašalpos mokėjimas

1. Profesinės reabilitacijos pašalpa turinčiam teisę ją gauti asmeniui skiriama už dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje laikotarpį ir mokama nuo pirmosios dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos, kol asmuo taps darbingu arba bus pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu, bet ne ilgiau kaip 180 kalendorinių dienų. Ši pašalpa mokama kiekvieną mėnesį (už praėjusį mėnesį).

2. Profesinės reabilitacijos pašalpa neturinčiam pagal šį įstatymą teisės ją gauti asmeniui skiriama už dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje laikotarpį ir mokama Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų.

21⁽³⁾ straipsnis. Profesinės reabilitacijos pašalpos dydis

1. Profesinės reabilitacijos pašalpa, mokama pagal šį įstatymą, lygi 85 procentams pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio.

2. Profesinės reabilitacijos pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė kaip profesinės reabilitacijos programos pradžioje galiojusių dviejų valstybinių socialinio draudimo bazinių pensijų suma.

3. Profesinės reabilitacijos pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės patvirtintų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka. Ši pašalpa mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų.

21⁽⁴⁾ straipsnis. Profesinės reabilitacijos pašalpos nemokėjimas

Jei asmuo nedalyvauja profesinės reabilitacijos programoje, profesinės reabilitacijos pašalpa neskiriama, nepaisant to, kad asmeniui nustatytas profesinės reabilitacijos paslaugų poreikis ir išduotas profesinės reabilitacijos pažymėjimas, o paskirtosios mokėjimas nutraukiamas Vyriausybės patvirtintų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.

21⁽⁵⁾ straipsnis. Reabilitacijos pašalpos mokėjimo atnaujinimas

Nutrauktos profesinės reabilitacijos pašalpos mokėjimas Vyriausybės patvirtintų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka atnaujinamas nuo dienos, kurią asmuo pradėjo tęsti anksčiau pradėtą profesinės reabilitacijos programą.

PENKTASIS SKIRSNIS

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO LĖŠOS LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIAM DRAUDIMUI

Skirsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

22 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšos ligos ir motinystės socialiniam draudimui

1. Ligos ir motinystės socialiniam draudimui skirtos lėšos įtraukiamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą įstatymų nustatyta tvarka pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo nustatytus šios valstybinio socialinio draudimo rūšies įmokų tarifus.

2. Ligos ir motinystės socialinio draudimo pajamas sudaro šiai draudimo rūšiai draudėjų ir apdraustųjų asmenų mokamos privalomosios valstybinio socialinio draudimo įmokos, delspinigiai ir baudos. Ligos ir motinystės socialinio draudimo pajamų dalį gali sudaryti lėšos, skirtos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rezervo.

3. Ligos ir motinystės socialinio draudimo išlaidas sudaro lėšos, skirtos šio įstatymo 5 straipsnyje nurodytoms ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpom mokėti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

23 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai ligos ir motinystės socialiniam draudimui

Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai ligos ir motinystės socialiniam draudimui tvirtinami Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

24 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimo tvarka

Ligos ir motinystės socialiniam draudimui skirtos valstybinio socialinio draudimo įmokos už kiekvieną apdraustąjį asmenį, nurodytą šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, skaičiuojamos ir mokamos įstatymų nustatyta tvarka kartu su kitomis valstybinio socialinio draudimo įmokomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2540](#), 2004-11-04, *Žin.*, 2004, Nr. 171-6300 (2004-11-26)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skirsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

25 straipsnis. Ginčų sprendimas

Ginčai dėl šio įstatymo taikymo sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė per du mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo patvirtina Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatus.

27 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo nuostatos taikomos asmenims, nuo šio įstatymo įsigaliojimo tapusiems laikinai nedarbingais dėl motinystės, motinystės (tėvystės), taip pat dėl ligos arba traumos, išskyrus atvejus, kuriuos numato Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas.

3. Ligos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos, paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, neperskaičiuojamos ir mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytą tvarką.

4. Iki bus patvirtinti Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatai, vadovaujamosi Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatais tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-709](#), 2002-01-15, *Žin.*, 2002, Nr. 13-469 (2002-02-06)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 5, 9, 10, 11, 12, 14, 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

Šio Įstatymo nuostatos taikomos draudiminiams įvykiams, įvykusiems po šio Įstatymo įsigaliojimo.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1247](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5535 (2002-12-24)

VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO, VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, ŽALOS ATLYGINIMO DĖL NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE AR SUSIRGIMŲ PROFESINE LIGA LAIKINOJO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1248](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 124-5622 (2002-12-27)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1333](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 12-441 (2003-01-31)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 16 IR 19 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. vasario 1 d.

Šio Įstatymo nuostatos taikomos ir asmenims, atleistiems iš darbo dėl įmonės, įstaigos ar organizacijos likvidavimo ar bankroto iki šio Įstatymo įsigaliojimo.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1419](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1664 (2003-04-24)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. gegužės 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1975](#), 2004-01-27, Žin., 2004, Nr. 25-750 (2004-02-14)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. kovo 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2483](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 158-5755 (2004-10-30)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 16 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. lapkričio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2540](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6300 (2004-11-26)

NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, ŽALOS ATLYGINIMO DĖL NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE AR SUSIRGIMŲ PROFESINE LIGA LAIKINOJO ĮSTATYMO, SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO, NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO, VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO, INVALIDŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ

ĮSTATYMO 33, 34, 36, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 45(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO 9, 16, 28, 35, 36, 40, 43, 45, 49, 50, 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 55(6) STRAIPSNIU IR VII SKYRIUMI ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO 2, 10, 28, 29, 34, 35, 38, 39, 40, 45, 49, 54, 56 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 55(1), 55(2), 55(3), 55(4), 55(5) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-211](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2557 (2005-06-07)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO, ŽALOS ATLYGINIMO DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE AR SUSIRGIMŲ PROFESINE LIGA LAIKINOJO ĮSTATYMO BEI VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-659](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2676 (2006-06-28)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 17, 19, 20, 21, 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(1), 18(2), 18(3) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1205](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3042 (2007-07-12)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 5, 6, 19, 20, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas pripažintas negaliojančiu nuo 2007 m. gruodžio 15 d.:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1339](#), 2007-12-04, Žin., 2007, Nr. 132-5347 (2007-12-15)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 5, 6, 19, 20, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NEGALIOJANČIU ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1338](#), 2007-12-04, Žin., 2007, Nr. 132-5346 (2007-12-15)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3, 5, 6, 8, 10, 15, 16, 17, 18, 181, 183, 19, 20, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 15 straipsnį, įsigalioja 2008 m. sausio 1 d.

Įsigaliojus šiam įstatymui, iki tol paskirtos ir pradėtos mokėti motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos, vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis, atitinkamai perskaičiuojamos, padidinamos ir (ar) pratęsiamas jų mokėjimo laikotarpis.

Vaiko priežiūros atostogose esantiems apdraustiesiems asmenims (nepaisant to, ar vaiko priežiūros atostogos tęsiamos, ar suteikiamos iš naujo) ir nurodytiems Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo **19 straipsnio 6 ir 7 dalyse** asmenims, kuriems motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpų mokėjimo laikas buvo pasibaigęs, nes vaikui (vaikams) suėjo vieni metai, nuo 2008 m. sausio 1 d. šių pašalpų mokėjimas tęsiamas, jeigu vaikui (vaikams) dar nėra suėję dveji metai.

Šio įstatymo **16 straipsnio 1 ir 2 dalyse** numatytais atvejais apdraustojo asmens kompensuojamasis uždarbis iš naujo neperskaičiuojamas.

Apdraustiesiems asmenims, atitinkantiems Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo **8 straipsnio 2 ir 3 dalių, 16 straipsnio 2 ir 3 dalių, 18¹ straipsnio 2 ir 3 dalių, 19 straipsnio 2 ir 3 dalių** reikalavimus, ligos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos skiriamos ir mokamos nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos, jeigu jie yra laikinai nedarbingi, išleisti neštumo ir gimdymo ar tėvystės atostogų arba vaiko priežiūros atostogų ar atitinka kitas sąlygas, nustatytas šioms pašalpoms gauti.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1400](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 138-5655 (2007-12-29)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. sausio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1618](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 74-2864 (2008-06-30)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 19 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. liepos 1 d.

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1672](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3178 (2008-07-17)

LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 5, 9, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2008-07-17)

autrap@lrs.lt